

Úvod

Tato disertační práce se skládá ze čtyř kapitol, které jsem napsal během svého Ph.D. studia na CERGE-EI. Jako migrant jsem cítil, že moje osobní zkušenost s migrací má v sobě něco jedinečného, co bych měl sdílet, a tak tedy vzniklo téma této práce.

Všechny čtyři kapitoly analyzují téma pracovní migrace z různých perspektiv. V prvních dvou kapitolách zkoumám přistěhovaleckou politiku. V dynamickém světě, kde nové technologie rychle snižují náklady na mobilitu, se imigrační politika stává důležitým nástrojem při kontrole imigrace. Ve zbývajících dvou kapitolách se soustřeďuji na problematiku selekce do emigrace na příkladu Ukrajiny a na mobilitu uvnitř země na příkladu České republiky. Tyto jevy jsou důležité, protože určují směr a velikost změny blahobytu způsobeného mobilitou pracovních sil.

V kapitole jedna je vytvořen teoretický model, který vysvětluje, proč a kdy stát zavede vstupní omezení na počet a druh dovedností zahraničních pracovníků. Uložením imigrační kvóty cílová země nepřímo ovlivňuje blahobyt země, odkud migranti pocházejí. Za určitých podmínek kvóta pozitivně ovlivňuje blahobyt země původu, protože snižuje rozsah negativního vlivu nových migrantů na mzdy v cílové zemi. Dále popisuji, jak se kvóta mění v případě, že dvě země vytvoří politickou unii.

V kapitole dvě je vytvořen index imigrační politiky, který je ukazatelem laxnosti imigrační politiky. Tento index má několik výhod oproti již existujícím ukazatelům. Je definován srovnatelně pro všechny země na světě a mění se v rámci párů cílové země a země původu i v čase. Když je tento index použit při odhadu, odpovídá za významný podíl migrantů při použití stavových dat. Také umožňuje vysvětlit složení pracovní síly migrantů z hlediska pohlaví a vzdělání.

V kapitole tři je zkoumán způsob selekce migrantů z mé vlasti, Ukrajiny. Provedli jsme rozsáhlé šetření, ve kterém byly shromážděny informace o pozorovatelných charakteristikách migrantů a jejich výsledků na trhu práce před a po emigraci. S využitím této sady dat jsme zjistili, že ukrajinští migranti jsou pozitivně selektováni z hlediska věku, vzdělání a příjmu před migrací. To se nicméně neodráží v jejich výsledcích na trhu práce, protože mnoho z nich je zaměstnáno v profesích pod svou nahlášenou úrovní vzdělání. To může být vysvětleno z hlediska imigračních politik, vysokých nákladů na hledání, špatné přenositelnosti lidského kapitálu získaného na Ukrajině nebo individuálních nepozorovatelných schopností.

V kapitole čtyři je zkoumána selekce do vnitřní migrace na východě České republiky. Tato část země je neustále předmětem relativně vysokých povodňových rizik z okolních vodních zdrojů. K pokrytí ztrát souvisejících s povodněmi a snížení zranitelnosti domácností začíná mnoho lidí dojíždět za prací do okolí větších měst, které nabízejí lepší pracovní příležitosti a vyšší plat. Zajímavé je, že zkoumaná oblast je charakterizována vysokým stupněm permanentní migrace z oblasti po výskytu prvních povodní.